

Debreczen

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Varga-u. 5. :: Telefonszám 789.

Politikai napilap

Egyes szám ára 1500 korona
Előfizetési ár egy hóra 35000K

NAPIRENDEN

KONSZOLIDÁCIÓT AZ ORSZÁG HÁZBÁN! A politikai világ mai botrányzavarából ki-kicsendül egy-egy egészségesebb hang, amely irány-ülként mutat utat a katasztrófális vízekre tévedt magyar politikai életben. Bethlen miniszterelnök szava, mellyel a nemzetgyűlés konszolidációját jelölte meg a legközelebbi jövő teendőjének, az utolsó krízises percekben hangzott el és rögtön megállapítható, hogy a nemzet magáévá tette. Hiábavaló ugyanis minden gazdasági és külpolitikai helyes irányban való elrendezés, ha a politikai élet legfelsőbb fóruma, mely a nemzet képviselőinek vallja magát, a nemzetgyűlés nem tud egészséges célkitűzések irányában haladni. A mostani nemzetgyűlés munkája csak arra jó, hogy hátráltassa a többi tén megindult regeneráló folyamatot. Zavarkeltés, botrányhajszka, diszkreditáló a törvényalkotó munkának és a külföld előtt való eláztatása a magyar törekvéseknek, ez az, ami a lehangosabbban nyilvánul meg a nemzetgyűlésben ma. Ha azt akarjuk, hogy az életfeltételünket jelentő gazdasági és erkölcsi konszolidáció ne derékbaszakadt, tragikus elhibázás legyen, akkor a magyar törvényalkotó testületnek kell első sorban a konszolidáció becsületes, jobb jövőt ígérő útjára lépni. Felülről kell megindítani a folyamatot s ha a sorsirányítók tisztában vannak ezzel a feladattal, minthogy ez látszik Bethlen nagyjelentőségű célkitűzéséből, akkor nem lehet és nem szabad a szavaknál megállni, hanem tette-váltani a szót és így a magyar nemzetnek visszaadni régi, tiszta, munkára képes és munkálkodni akaró parlamentjét.

SOHA MÉG OLYAN LEMON-DÁSI VÁGY nem vett körül minisztert, mint Nagyatádi Szabó Istvánt. Radikálisok, fajvédők, szociáldemokraták egyaránt a kormányból való kilépését fuvolázzák sajtójukban. — Heteken keresztül kürtölték: „Nagyatádi Szabó elkedvetlenedett” és mikor végre elérték, hogy a miniszter tényleg hangot adott lemondási szándékának, akkor pedig ezzel nem elégednek meg, hanem szüggerálnák ék telen dühvel, hogy most már az egységes pártból is lépjen ki. Különös helyzet és azt hisszük, hogy éppen ez a helyzet ejtetheti gondolkodóba a földművelésügyi miniszterét. Az ellenzék, jobb és baloldali egyaránt, fal-törő kosnak szeretné felhasználni Nagyatádi Szabó lemondását, hogy általa üssön rést a kormányzó párt egységén és robbantsa fel a politikai helyzetet. Nagyatádi Szabó a leg-súlyosabb támadásokban részesítettek mindaddig, míg fel nem fedezték azt a ravasz módszert, mely abban kulminál, hogy képzelt ellentéteket szítanak közte és saját pártja között. Az események azt mutatják, hogy Nagyatádi sokkal világosabb fő, — sokkal keményebb egyéniség, semmint ilyen állású játéknak felülne.

Ha a fejlemények úgy hozzák magukkal, hogy tárcájától meg is vál-lik, ez nem jelenti, hogy annak a pártnak is bucsút mond, melynek lo-bogóját a legnehezebb időkben fen-nen lobogtatta.

KÉSŐ EJJEL ERKEZIK A HIR-ADÁS, hogy Nagyatádi Szabó nem

Nagyatádi Szabó nem mond le.

Megjeönt a pénteki minisztertanácson. — Tárgyalások indultak meg a kisgazdákkal. — Minden remény meg van a megegyezésre.

Éjjel jelenti fővárosi tudósítónk: Nagyatádi Szabó István részt vett a mai minisztertanácson és ezzel bizonyossá vált, hogy meg-nyílt a megértés és megegyezés lehetősége.

Nagyatádi részvétele a minisztertanácson, a mellett is bizonyíték, hogy Bethlennek sikerült a földművelés-ügyi minisztert lemondási szándé-kától eltéríteni, vagy legalább is a miniszteri székbe való visszatérését biztosítani.

A megegyezésre meg van min-den remény.

A kisgazda frakció a földreformnak gyorsabb végrehajtását, a kisüstöt, a dohánytermelést, a mezőgazdasági hitelt, a váltásföldeknek a földre-form céljára való felhasználását és a vele kapcsolatos pénzügyi kérdé-sek rendezését kívánták s

ezek teljesítésére a tárgyalások megindultak.

A tárgyalások vezetését a kis-gazdák Nagyatádira bízták azzal — hogy teljesen aldvetik magu-kat annak a megegyezésnek, a melyet a miniszter létrehoz.

Ugy Bethlenben, mint a kormány-ban is megvan a hajlandóság és jó akarat a kívánságok lehető honorá-lására.

Szinte bizonyosra vehető, hogy a megegyezés létrejön és a párt egysé-gét sikerül megóvni.

Különbben is a kisgazdák kijelen-tették, hogy nem hajlandók cser-ben hagyni Bethlent.

A váltásföldek ügyében az e kér-désben kiadott pénzügyminiszteri rendelet volt Szabó István elkedvet-lenedésének legfőbb oka.

Bethlen erre vonatkozólag ma reg-gel tárgyalásokat kezdett Korányi és Pesthy Pállal, valamint a pénz-ügyminiszter két szakreferensével. A tanácskozás eredménye az, hogy már szövegezik is az új rendeletet.

Teljes megegyezés a vagyon-váltásföldek értékesítéséről.

Budapest, okt. 11. Nagyatádi Szabó István a parlament nyílt ülésén töb-bek között azzal okolta meg lemondá-sát, hogy

a vagyonváltás földek értékesi-tése tekintetében közte és a pénz-ügyminiszter között bizonyos el-lentétek merültek fel.

Az értékesítés kérdéséről ma dél-előtt a miniszterelnökségi palotában

mond le. Az előbb elmondottakat akár ki sem kell hagynunk az újság-ból. Legfeljebb jobban alá kell hú-znunk azt a részt, hogy ismét csak a szélső ellenzéki lapok fogalmazták a közönség számára a lemondást és nem Nagyatádi Szabó, aki, hogy nem az ő fejükkel gondolkozik, azt ismét bebizonyította.

nagyfontosságú tanácskozás volt, a melyen részt vett Bethlen István gróf miniszterelnök, Nagyatádi Sza-bó István földművelésügyi, Korányi Frigyes pénzügy- és Pesthy Pál igaz-ségügyminiszter, valamint Böresök Andor az OFB alelnöke.

A tanácskozás 10 órakor kezdődött és 11 óráig Bethlen István gróf mi-niszterelnök elnökölt. — Ekkor a mi-niszterelnök eltávozott és a parla-mentbe ment, hogy részt vegyen a pártközi értekezleten. A többi minisz-ter folytatta tárgyalását.

A tanácskozás után munkatársunk kérdést intézett Pesthy Pál igazság-ügyminiszterhez, aki a következőket mondotta.

A ma folytatott tanácskozás ered-ménye gyanánt már a közel jövő-

ben megjelenik a minisztérium rendelete a vagyonváltás földek értékesítéséről.

Ertesülésünk szerint a tanácskozá-son, mely délután 2 órakor ért véget, nem került szóba Nagyatádi Szabó István földművelésügyi miniszter le-mondása. Az értekezleten kizárólag a vagyonváltás földek értékesíté-sének kérdését tárgyalták. Az erre vonatkozó rendelet szövegezését már megkezdték az illetékes miniszteri-umokban.

A tanácskozásról beavatott helyen azt az információt kapták, hogy

a pénzügyminiszter és a földm-velésügyi miniszter között vala-mennyi fontos kérdésben megál-lapodás jött létre, csupán egy rész-letkérdés vár még tisztázásra.

Nagyatádi Szabó egyébként sem írásban, sem szóbelileg a mai napig nem jelentette be Bethlen grófnak lemondását.

A földművelésügyi miniszter hi-vei körében mindent elkövetnek, hogy változtasson lemondási szándékán.

Nagyatádi Szabó István a mai mi-nisztertanácson részt vett és

a jövő heti minisztertanácson is meg fog jelenni és a vagyonvált-ság földek értékesítésének kérdé-sével tovább foglalkozik.

Nagy Pál tábornagy visszavonta titkos parancsát.

Kölcsönös nyilatkozatokkal véget ért a tömeges lovagias ügy

Budapest, okt. 11. A nemzeti hadse-ler tisztikara egyrésztől, másrésztől pedig dr Rác Vilmos és dr Klár Zoltán között felmerült lovagias ügyek a holnapi napon kölcsönös nyilat-kozatokkal békés uton véglege-sen lezárulnak.

Az affér, amelyet Nagy Pál tábor-nagy ismeretes titkos parancsával ál-lott összefüggésben, hosszas tárgya-lásokat eredményezett és ezeket a tárgyalásokat dr Rác Vilmos és dr Klár Zoltán részéről Wild József és Dréhr Imre nemzetgyűlési képvisel-ők folytatták le az összes érdekelt-ekkel. A tárgyalásokról Wild József és Dréhr Imre két oldalas jegyzőköny-vet vettek fel. Ennek a jegyzőkönyvi megállapodásnak az értelmében hol-rap két nyilatkozat jelenik meg. — Az első nyilatkozatot a nemzeti had-sereg tisztikara nevében Rády József csendes és Boogen őrnagy adják ki és kijelentik a nyilatkozatban, hogy minden eljárás, amely az afférral kapcsolatban dr Rác Vilmos ellen a hadsereg részéről megindítottak, be-szüntetnek. — Nagy Pál tábornagy a nemzeti hadsereg főparancsnoka visz-szavonja dr Rác Vilmos elleni in-tézkedéseket tartalmazó titkos pa-rancsát, nemkülönben megszüntetnek minden büntető és polgári bírósági eljárást, sajtóper-t, stb., amiket Rác

Vilmos dr ellen folyamatba tettek.

A második nyilatkozatot dr Rác Vilmos és dr Klár Zoltán teszik meg. E nyilatkozatban dr Rác Vilmos ki-jelenti, hogy ő a nemzeti hadsereget meg nem sértette és hivatkozik arra, hogy ezt a tényt korábbi nyilat-kozatában már ismételtelen leszögezte. Újabb nyilatkozata tartalmazza azt a megállapítást is, hogy Nagy Pál tábornagynak nem volt célja a kato-naság és a polgárság között egyenet-lenséget szítani.

A kölcsönös nyilatkozatokkal a rögóta húzódo ügy végleges befeje-zést nyert.

A kereskedők és iparosok kongresszusa.

Budapest, okt. 10. A Kereskedők és Iparosok Országos kongresszusát Sztérynyi József báró volt kereske-delmi miniszter elnöklétével vasár-nap délelőtt 12 órakor tartják meg a régi képviselőház előstermében. A kongresszus napirendjén szerepel az adómegterhelésekkel szemben való állásfoglalás, valamint állásfoglalás a szövetkezeteknek és hajósági üze-meknek konkurenciája ellen.

A szélső ellenzék nem vesz részt a házszabály- revízió előkészítésében.

A nemzetgyűlés ülése. — Ujabb vita Wolff Károly szereplése körül és a csongrádi telefonálásról.

Budapest, okt. 10. A nemzetgyűlés mai ülését fél 2 órkor nyitotta meg Scitovszky Béla elnök. Jelenti, hogy a 33-as házszabályrevízióra kiküldött bizottság tagjainak megválasztására került a sor. (Felkiáltások a Ház baloldalán: A házszabályokhoz kérünk szót. Az elnök legelőször Farkas Istvánnak adja meg a szót.)

Farkas tiltakozik a házszabályrevízió napirendre tűzése ellen. Kijelenti, hogy a szociáldemokrata párt nem vesz részt az előkészítő bizottság munkájában.

Rupert Rezső ugyancsak a házszabályokhoz kér szót. Csatlakozik Farkas István előterjesztéséhez, majd a házszabályrevízióról beszél, mire az elnök figyelmezteti maradjon a tárgynál. Azt állítja, hogy a házszabályrevízió indítvány napirendre tűzése ellenkezik a házszabályokkal.

A szociáldemokraták állandóan közbeszólnak:

— Pucserterüen hozták ide ezt a kérdést. Fel kell oszlatni a Házat, sll. felkiáltások hallatszanak.

Rupert tiltakozik az ellen, hogy a listába Kossuth-párti képviselőket is felvettek. Kijelenti, hogy a házszabályrevíziós bizottságban nem vesznek részt mindaddig, amíg a választó törvényt nem készítik el. Mindaddig semmiféle házszabályrevízióba nem mennek bele.

A következő felszólaló Hegyemegi Kiss Pál kifogásolja, hogy az elnök elősegítette a házszabályrevízió napirendre tűzését. Szerinte az elnök nem jár t elődei nyomán. (Az egységspárti lelkesen tüntet az elnök mellett.) — Ezután hosszadalmasan fejtegeti, hogy miért járt el Scitovszky Béla és Zsitvay alelnök házszabályellenesen és pártossággal vádolja őket.

Beszéde végén a kormánypárt lelkesen tüntet az elnök és az alelnök mellett.

Ezután Csik József szólal fel. A keresztényszocialista párt elvi kérdéseket tekintve a kérdést és épen ezért eliene foglal állást. — Megállapítja, hogy a Ház legutóbbi ülésein olyan jelenetek fordultak elő, amelyek indokolták teszik a házszabályrevíziót.

Zsirka és Fábian közt szócata fejlődik ki, amelynek során Zsirka ezt kiáltja Fábian felé:

— Hallgasson, a nagyapja még Galiciában volt!

Fábian visszaküldi: Hazug, gazember.

Pakos József feltétlenül szükségesnek tartja a régi házszabályok fenntartását a konszolidáció érdekében. — Szigorított házszabályok mellett a bombamerényeket nem lehetett volna szóba hozni. Ezzel az ellenzéknek az a része, amely ezeket szövegeltte, a kormány helyzetét könnyítette meg. — Mindaddig, amíg az általános titkos választójogról szóló javaslatnál nem jön a kormány, nem csatlakozhatnak a házszabályrevízió napirendre tűzéséhez.

Gömbös Gyula a fajvédők nevében kijelenti, hogy a házszabályrevíziót szükségesnek tartja, mert biztosítani kell a Ház munkarendjét. Nem fogadhatják el azt a módot, amellyel azt a nemzetgyűlés elé hozták. A fajvédők nem vesznek részt a bizottságban.

Szakács Andor kijelenti pártja nevében, hogy nem vesznek részt a házszabályrevíziós bizottságban. Minden erejükkel küzdeni fognak a házszabályrevízió meghozatala ellen.

Dénes István a földmunkások pártja nevében tiltakozik a házszabályrevízió napirendre tűzése ellen.

Ezután az elnök válaszol a személyével kapcsolatban felhozott kifogásokra. A Ház foglalkoztatása a kor-

mányelnök feladata, ki ezt a házszabályoknak megfelelően intézi. — Az elnök ezután megteszi napirendi indítványát. A legközelebbi ülést kedden, október 14-én délelőtt 10 órakor és annak napirendjén első pontként a házszabályrevízió kérdése, második pontként pedig a fővárosi törvényjavaslat folytatolagos tárgyalása szerepel.

Friedrich István azt indítványozza, hogy a napirend első pontja a házszabályrevíziós bizottság megválasztását vegyék le a napirendről, a házszabályrevíziót pedig hozzák junktimba a választójogi törvényvel.

Perlaky György az elnök napirendi indítványa mellett szólal fel.

A nemzetgyűlés többsége is az elnök indítványát fogadja el.

Fábian és Wolff Károly újabb vitája a szocializálási javaslatról.

V. Fábian Béla személyes kérdésben szólal fel: A tegnapi ülésen szóvá tette, hogy Wolff Károly a Károlyi kormány idején a nagybirtokok és uradalmak szocializálásáról törvényjavaslatot készített s ebben olyan dolgok foglaltattak, hogy a Károlyi kormányza sem akarta magáévá tenni. Felmutatja a szóban forgó javaslatot, amely az állami zárlati bíróságról szól és paragrafusokat olvas fel belőle annak bizonyítására, hogy a javaslat tartalma nem egyéb szocializálásnál. Felemlíti még, hogy többek között Diener Dénes és Pogány József abban az időben a királyi palotában helyiségeket kaptak. A jelen levő Friedrich Istvánt felkéri, hogy nyilatkozzon, mert ezekről neki is tudomása van.

Friedrich István kijelenti, hogy tényleg, 3 évvel ezelőtt Fábian közölte vele a Wolff ellen emelt vádak; ő akkor csakugyan mondta azt, hogy Wolffot addig nem fogják jelölni, amíg azok a vádak tisztázva nincsenek. Fábian azóta erről nem beszélt vele, később már úgy értesült, hogy Wolffot mindenben igazolták.

Wolff Károly szintén személyes kérdésben szólal fel. Bebizonyosodott, hogy Fábian nem mondott igazságot az állami zárlati bíróságról csak tervezetet készített és ezt adta át az akkori igazságügyminiszternek, Berinkey Dénesnek. A kisajátítási törvényjavaslatot Buza Barna csinálta. Fábian állítása oly rabulisztika és orvátmadás, amelyet a legenergikusabban visszautasítok. A helyiségek kintalása a várkapitányság hatáskörébe tartozik és így a helyiségeket az engedte át Pogáynak és Diener Dénesnek. Azzal fejezi be beszédét, hogy Fábian minden gyűlölete dacára is rendületlenül megy a maga útján.

A csongrádi telefonálás.

Eckhardt Tibor válaszol Fábian-nak. Csongrádról tényleg felhívta őt telefonon Pirooska János és közölte vele, hogy többek között testvérét is sulyosan bántalmazták; ő azt az utasítást adta Pirooskának, hogy a rendet és nyugalmat feltétlenül őrizze meg és ha visszaélések történnének, jelentsék neki, majd ő fog eljárni. — Tekintettel arra, hogy a beszélgetés közben zörgést hallott és gondolta, hogy Pirooska nem jól értette meg beszédét, azonnal sürgönyileg is megismételte utasítását. Kijelenti, hogy minden erőszakos cselekedetet elítél. Felhívja a keresztény magyarságot, hogy minden önhatalmu cselekedettől tartózkodjék. Ezt az álláspontot csak addig tartja fenn, amíg fennáll a bírói függetlenség, — mert ha a kollektív igazságszolgáltatás megszűnik, akkor az egyén igazságszolgáltatás következik, — fejezi be Eckhardt beszédét.

Zsirka János személyes kérdésben szólal fel. Reflektál Fábian-nak tegnap elhangzott vádjaira. Kije-

lenti, hogy igenis, beszélt Pirooska Jánossal és nem is titkolja, mert becsületes embernek tartja őt.

Hármas bizottság vizsgálja meg Wolff Károly ügyét.

Majd Fábian Béla szólal fel, aki Wolff Károlytól azt kéri, vádiainak kivizsgálására nevezzen meg három tagu bizottságot. Eckhardt Tibor fel szólalása pedig bizonyítja azt, hogy az az állítása, hogy a gyilkosságot követő napon Eckhardt Tibor Pirooskával telefonon beszélt, megfelel a valóságnak, mert ezt maga Eckhardt Tibor is elismerte. Hogy pedig kivizsgálják azt, hogy a bombamerény let szálai az ÉME-be vezetnek, azt javasolja, hogy küldjenek ki egy parlamenti bizottságot ennek kivizsgálására.

Végül Wolff Károly szólal fel. Kijelenti, hogy semmi kifogása nincs az ellen, hogy hármás bizottság vizsgálja meg ügyét.

Az ülés háromnegyed 5 órakor ért véget.

Bethlen miniszterelnök kijelentése a választói jogról. Pártközi értekezlet a házszabályrevízió ügyében.

Budapest, okt. 11. A házszabályrevízió dolgában tegnap pártközi értekezlet volt a Házban. Scitovszky elnök nyitotta meg az értekezletet.

Bethlen István gróf miniszterelnök szólalt fel ezután. Leszövegni kívánja, hogy

a kormány a házszabályrevízió napirendre tűzése érdekében semmiféle kezdeményező lépést nem tett.

— Az elnökség kötelessége ugyanis, hogy gondoskodik a nemzetgyűlés munkaképességéről. Az ezirányú intézkedések foganatosítása a nemzetgyűlés autonóm jogköréhez tartozik, hogy aztán ez a lépés megtörtént, természetesen örömmel üdvözlö, mert rengeteg munkaanyag van még hátra; legalább ötven törvényjavaslat vár letárgyalásra, részben az ügy osztályokban, részben még csak előkészítés alatt, amelyeket a jövő nyárig feltétlenül tető alá kell hozni.

Több ellenzéki szónok junktimba kívánta hozni a házszabályrevízió kérdését a választójogi törvény megalkotásával.

Bethlen István gróf miniszterelnök azonnal válaszolt a felszólalásokra s kijelentette, hogy

a választójog kérdését nem lehet junktimba hozni a házszabályrevízió kérdésével.

A törvényhozásnak 23 év óta tagja és valahányszor ez idő alatt a házszabályrevízió szükségessége felmerült, az ellenzék mindig aktuális kérdésekkel hozakodott elő. — Így a nemzeti követelések idején, amely harcokban ő maga is élénken részt vett, mindig bizonyos követelések teljesítését tüzték ki a házszabályrevízió feltételül. Ma kénytelen bevalla-

ni, hogy helyteleníti akkori eljárását. — Hajlandó a választójogot tárgyalatni, de

nem hajlandó magát a kisebbség akaratának alávetni.

Ha a kisebbségnek van meggyőződése a választójog tekintetében, neki is van abban a tekintetben, hogy meddig lehet elmenni, hogy

az ország mostani kulturális és érzelmi állapotában ne fenyegetse veszedelem a nemzet nagy érdekeit.

Hajlandó elvállalni azt a kötelezett séget, hogy új választójogot valósítson meg, de nem lehet junktimba hozni a két kérdést egymással, már csak azért sem, mert most lesz az első alkalom, hogy a nemzetgyűlés-költ ségvetést fog tárgyalni.

Kérdi a jelenlevőket, mi a véleményük arról, hogy meddig tartana az eadigi tárgyalási módszer mellett az első aranyköltségvetés letárgyalása. Ó minimálisan félévre teszi ezt az időt. Kéri a megjelenteket, hogy a házszabályrevízió kérdésével komolyan foglalkozzanak és a parlament munkaképességének érdekében oldják azt meg.

Rassay Károly szintén a választójog szükségességéről beszél.

— Ki kell jelenítenem — mondta végül Rassay Károly, hogy ennek az elvi álláspontomnak ellenére, szemben a szociáldemokrata párt és az utána felszólaló képviselő véleményével, abban az esetben, ha olyan megoldás jönne létre, hogy a közbiztonság tagjai ex offo beválasztatnak a házszabályrevíziós bizottságba, én a magam részéről vállalom ezt a tag séget.

Bethlen újra felszólalt és kijelentette, hogy a kormány egy pillanatra sincs azon az állásponton, mint ha az 1922-ben kiadott választójogi rendeletet rendeleti uton módosíthatná, vagy a választójogot új rendeletben szabályozhatná. Álláspontom az, hogy a nemzetgyűlés együttléte esetében, de enélkül is a választójogi rendeletben lefektetett szabályok csak törvényhozási uton, de nem rendeleti uton változtathatók meg.

Ugron Gábor szintén elvállalja a tagságot a 33-as bizottságban. A szociáldemokraták, a Kossuth-pártiak s a fajvédők nem vesznek részt benne.

Hirdessen a „Debreczen“-ben !!

EUROPA

bármely metropolisába beillő csemege üzlet nyílt meg a Piac-ucca 22/24. szám alatt a „Nizzai Virágcsarnok“ helyén. — **Kontsek Géza K. R. T.** ezen új fióküzlete a mai kor követelményeinek megfelelően berendezve választékos csemege-, ital- és gyarmatáruival a legkényesebb izlést is kielégíti

KONTSEK GÉZA K. R. T. DEBRECZEN,
KOSSUTH-UCCA 15.
PIAC UCCA 22/24.

Létrejött a megegyezés a német kölcsönről.

Londonból jelentik: A német kölcsönre vonatkozó megegyezés ma a német kormány és a bankok képviselői között létre jött.

A 800 milliót a főbiztos kapja kézhez, aki ebből jóvátételt fizetéseket teljesít.

Ebből a kölcsönből Anglia 2, Franciaország 3, Belgium 1 és fél, Hollandia 2, Svédország, Svájc és Olaszország 1 és fél—1 és fél millió fonttal vesznek részt.

Anglia a választások előtt.

Ha a munkáspárt nem szerez többséget, MacDonald lemond

London, okt. 10. A lapok élénken tárgyalják a választások kilátásait. Amennyiben a munkáspárt nem szerezne tiszta többséget, akkor a kormány lemondása akár a parlament összehívása alkalmából, akár az alsóházban bekövetkezett első formális vereség alkalmával feltétlenül bekövetkezik.

Valamennyi politikai párt erősen készül a rövid de intenzív választási hadjáratra. — A munkáspárt tagjai már elhagyták Londont és kerületükbe utaztak, hogy a jelöltek a négyüléseken támogassák. A konzervatívok már megkezdték a választási kampányt és több vidéki választó kerületben gyűléseket tartottak. — Az elmúlt nap folyamán Austen,

Chamberlain, Winston, Churchill és lord Amery mondtak beszédet a konzervatívok gyűlésein. A liberálisok a jövő héten kedden tartanak gyűlést, amelyen Asquith, Lloyd George és Simon mondanak beszédet.

Londonból jelentik: A munkáspárt vezetői és a kormány tagjai tanácskozára ültek össze, amelynek eredményeképpen holnap adják át a lapoknak közlés céljából a választási havi programot.

A konzervatívok és liberálisok programjukat szintén vasárnap publikálják nyilvánosságra.

Az első liberális gyűlésen Lloyd George is beszélni fog.

Egyedi Arthur földbirtokost meggyilkolták?

Gyanus foltok a holttesten. — Először öngyilkosságra gondoltak, később súlyos gyanu merült fel, hogy gyilkosság történt.

Sopronból tegnap azt jelentették, hogy Egyedi Artur dr., földbirtokos — az ismert istálló-tulajdonos s volt országgyűlési képviselő — önkéntesül vetett véget életének. Ma azt jelentik — hogy az ügyben szenzációs fordulat állott be. Alapos gyanu merült fel, hogy Egyedi Artur bűntény áldozata lett.

Egyedi Arturt reggel a fürdőszobájában fekvő találták a csendesek.

Törülköző volt kötve a hulla nyakára, amelynek fogva a mosdó tál lájához volt erősítve. Feje alatt véres párna feküdt a földön. Kokas Lajos dr., kórházi főorvos, a család házi-orvosával: Gyalay doktorral együtt tartották meg

gyenge gyertyavilág mellett, este az első hullaemléket.

Ennek alapján azt a látéleletet adták, hogy kétségtelenül öngyilkosság történt és megadták az engedélyt a holttest Budapestre szállításához. Tegnap délután azonban, mielőtt Csornán a holttestet vonatra tették volna,

napvilágon Gyalay dr. ismét megvizsgálta a hullát és azt észlelte, hogy a hulla nyakán olyan kék foltok láthatók, amelyek valószínűleg kézzel való erőszakkal, kézzel történt fojtogatástól származnak.

Erre megváltoztatták az első látéleletet és külön jelentést küldtek a doktorok a soproni ügyészség vezetőjének és a gyanu közlése mellett sürgős intézkedést kértek. Ugyanakkor, amikor a jelentést vivő futár elindult, Possert százados, a csornai járás csendőrpáncsnoka, csendőrökkel kiutazott Egyedre, ahol a széleskörű nyomozást már megindították. Hír szerint már találtak is olyan adatokat, melyek a gyanut megerősítik.

Késő éjszaka jelenti fővárosi tudósítónk: Egyedi Artur holttestét Budapestre szállították. A budapesti rendőrség azonban nem engedte eltemetni, mert szükségét látta a holttest felboncolásának. A rendőrorvos megállapította, hogy a holttesten kül-

sérelmi nyomok vannak, nevezetesen a nyakon erős fojtogatásból származó foltok.

Alig tette meg a budapesti rendőrség az első intézkedéseket, a csornai csendőrségtől távirat érkezett, melyben kéri Róhréich Ernő dr. ügyvéd és Berecz Erzsébet szobaleány előállítását és őrizetbe vételét.

Róhréich ügyvéd veje Egyedi Artur földbirtokosnak. A késő esti órákban hallgatták ki Róhréichot, — zárt ajtók mögött. Kihallgatása rövid ideig tartott. A rendőrség annyit megállapított, hogy Róhréich a halálát napján Egyedi Artur kastélyában tartózkodott és délben együtt ebédelt apósával. A szobaleány kihallgatásáról szintén jegyzőkönyvet vettek fel és azután mindkettőt a rendőrségi épület első emeletén helyezték el, őrizetben.

Fővárosi munkatársunk felkereste Róhréich családját és azt az információt nyerte, hogy Egyedi Artur bűntény áldozata. Elmondták, hogy Róhréich tényleg Egyednél tartózkodott, ott is vacsorázott nála, s ez idő alatt Egyedi rendkívül nyomott hangulatban volt, panaszkodott, — hogy betegsége (érelmeszesedés) — rendkívül kínozza és megismételte többszöri kijelentését:

— Meglátjátok, öngyilkos leszek! Azt hitték, hogy az öreg ur szokásos fenyegetéséről van szó és nem sokat hederítettek rá.

Nyomott hangulatához hozzá járult az is, hogy éppen aznap kapott értesítést arról, miszerint 2 millió pénzbüntetésre ítélték azért, mert óriási birtokait csupán 470 millióra jelentette be adózás céljából. A vacsora után Róhréich — a család elbeszélése szerint — szobájába vonult s mit sem tudott azután a történetekről.

ÁRCAPOLÁS, SZERENYIS PAKOLÁS, RÁDIÓ LUX KEZELÉS
speciál fejlesztés és párbabeszerés
Varga-utca 1. (Iparban.)

A soproni bányászati főiskolát bezárták.

A hallgatók zsidóellenes magatartása miatt.

Sopronból jelentik: A bányászati és erdészeti főiskolákon a mai napon a rektor rendeletére beszüntették az előadásokat, azért, mert a hallgatók a mai előadáson, amikor észrevették, hogy azon zsidók is részt vettek, nem jelentek meg.

A rektor ebben az ügyben ma délelőtt felutazott Budapestre. Ugyancsak ma délben jelent meg a rektor

rendelete, amely szerint a főiskolát további intézkedésig a főiskolai mensét holnaptól kezdve megszünteti, a vizsgakedvezményeket megvonja, a november 4-ig adott tandíj fizetési haladékat 8 napra redukálja és ugyancsak a rektor rendelete értelmében a főiskolai internátus négy növendékének este 6 óráig el kellett hagyni az internátust.

Pesthy Pál igazságügyminiszter a bírói kar sérelmeiről.

Budapest, okt. 10. Pesthy Pál ma a következő nyilatkozatot tette:

— Egyes sajtóorgánumok úgy élezték ki a dolgot, hogy én a Nagy Ernő féle sértéssel szemben a bírák kellő védelmét elmulasztottam. A sértésről én magam is csak az utólagos elnöki intézkedés során vettem tudomást. Megállapítom, hogy a sértés ezzel az elnöki intézkedéssel megtoroltatott.

— Ismerem a háborgó parlamenti ülések hangulatát. A nyombani védelem csak a sértések fokozottabb mérvű megisméltésére vezetett volna

— Ezek a körülmények indokolják

— hogy a Nagy Ernő féle sértést ott nyomban az ülésen szóvá nem tettem. Meg lehet a bírói kar győzve arról, hogy minden a testületet érintő sérelmet a magaménak tekintek, minden fájdalommal osztom. Eppen ezért, amikor a sértéseket visszautasítottam, mindenkit arra kérek, ne feledkezék meg ennek a testületnek dicső multjáról, nehéz jelenéről és arról a magas színvonalról, melyen ez a testület minden tekintetben áll és még kritikájában is bánjon vele az érdeme szerint kijáró tisztelettel.

Mérenylet a szentesi zsidótemplom ellen.

Egy nagy kődarabot dobtak be az ablakon.

Budapest, október 10. Ma a Ház folyosóján elmondta Bugyi Antal, — Szentes képviselője, hogy Szentesről telefonjelentést kapott, mely szerint az ottani zsidó templom ablakán, a mikor a hívők hosszunapi áhítatosságukat végezték, egyszer csak egy nagy kődarab repült be. A kő bedobása érthető páni okozott a zsidó templomban. Sokan bombame-

rengésre gondoltak, ami könnyen magyarázható, tekintettel Csongrád közelségére és a két város bizonyos köreinek szoros összhangjára. Többen kiszaladtak a templom elé, de akkor már nem találtak ott senkit. A szentesi rendőrség széleskörű nyomozást indított a tettesek kézrekerítésére. Az esetről a belügyminiszternek is jelentést ettek.

Anatole France halálán van.

Páris, okt. 10. A lapok jelentése szerint Anatole France ma délelőtt elvesztette öntudatát és a legnagyobb gyengeség állapotában van.

Moravcsik tanár egyszerű temetést kívánt.

Budapest, okt. 10. Szombaton délután temetik Moravcsik egyetemi tanárt. Este bontották fel a klinika temetőjébe az elhunyt tanárnak levélét, amelyet halála előtt a klinika tanárségének írt. A levélben azt kéri, hogy egyszerűen, minden feltűnés nélkül temessék el. Egyéből a levélben nincsen szó. Az egyetem saját halottjának tekinti. A tudományegyetem orvosi dékánja úgy intézkedett, hogy a temetés szombaton délután 3 órakor legyen a Kerespesi-temetőben, ahol a halottat ma délelőtt felvatalozták. A temetési szertartást Raffay Sándor evangélikus püspök végzi.

A dunántúli egyházkerület új püspöke.

Mint ismeretes, Antal Géza dr. lett a dunántúli ref. egyházkerület püspöke. A püspök 1888-ban a pápai evangélikus református főgimnáziumnak, majd 10 évvel utóbb az oltani theológiai főgimnáziumnak lett a tanára, 1905-ben hosszabb ideig Amerikában időzött, ahol a magyarság helyzetét és a kivándorlás kérdését tanulmányozta. Mint a pápai főiskola tanára Hollandiába ment tanulmányútra, itt megismerkedt, feleségül vette Apzeennar Eirest, aki ma Hollandia egyik legnagyobb irónője. Antal Géza, midőn 1910-ben választották Hollandiából, Pápa nemzeti gyűlési képviselővé választotta. Az új református püspök gazdag iródműveltséggel tekint vissza.

Olvassa a Debreczert

Baleset a debreczeni pályaudvaron.

Tolatásközben szerencsétlenül járt egy kocsiiféker.

Ma éjszaka könnyen vezetessé válható szerencsétlenség történt a MÁV pályaudvaron. Éjszaka 1 órakor egy tehervonati szerelvényt állítottak össze. Az összeállításnál dolgozó Besseney Menyhért, 26 éves kocsiiféker is. Eddig még ismeretlen körülmények között a tolatásnál Besseney balkeze a pufferek közé került és összeroncsolták az ütőközök. A kiállott fájdalomtól Besseney

a sinek közt eszméletlenül került el. Az a szerencse, hogy a balesetet a mozdonyvezető idejében észrevette s a szerelvényt állva maradt. Ellenkező esetben Besseney keresztülrohog az egész szerelvény. Besseney Menyhértet eszméletlen állapotban szállították a klinikára.

Hirdessen lapunkban.

Hírek

A francia vendégek látogatásai és előadásai Debreczenben.

Bruston és Pellier, francia theologiai tanárok szerdán Révész Imre társaságában és tolmácsolása mellett a városi muzeumot is megtekintették, ahol csaknem két órát töltöttek el. Legnagyobb érdeklődést a néprajzi gyűjtemény iránt mutatnak, de a művelődéstörténeti emlékek is lekötötték figyelmüket. Különösen kellemesen lepte meg őket és mélyen mghatotta egy felvirágozott alkalmi csoportot a Csokonai teremben; a nagy francia reformátorok, Kálvinnak Fűredi-féle szobra, régi magyar rézmetszetű arcképe, világhírű Intitutiojának egy 1543. évi kiadása, Zwingli képei s néhány könyv a reformációról alkották a gyöngéd figyelemből összeállított csoportot.

Ugyancsak szerdán délután a francia vendégek a pallagi gazdasági akadémiát látogatták meg, hol Göllner és Széll tanárok fogadták és kaulauzták őket. A vendégek, akiket vacsorára az akadémia vendégül látott, a legnagyobb elismeréssel nyilatkoztak az akadémia felszereléséről és munkájáról.

Tegnap délután 6 órai kezdettel Perrier tanár igen érdekes előadást tartott a kollégium disztermében a *Hugenották története* címen. Az értekes előadást szép számú, előkelő közönség hallgatta végig.

Vasárnapi istentisztelet sorrendje a ref. templomokban.

Nagytemplomban reggel 8 órakor a lelkész választást megelőző istentiszteleten biblíát olvas, imádkozik; Molnár Ferenc délelőtt 10 órakor prédikál Peleskey Sándor, délután 5 órakor Seres Béla. Kis-templomban délelőtt 9 órakor prédikál Seres Béla, délelőtt 11 órakor prédikál Nagy Lajos, délután 2 órakor prédikál Magyar Bertalan. Kossuth-utcai templomban délelőtt 10 órakor prédikál Széll György, délután 5 órakor Perpéth Ferenc. Apádtéri-templomban délelőtt 10 órakor prédikál Molnár Ferenc, délután 2 órakor Diószeghy Mihály. Ispóthyi-templomban délelőtt 10 órakor prédikál Perpéth Ferenc, délután 2 órakor Peleskey Sándor. Homokkerti imaházban délelőtt 10 órakor prédikál Berei Barnabás. Kórházban délelőtt 10 órakor prédikál dr. Ferenczy Gyula. Nyilastelepen délután 3 órakor prédikál Keresztury József Pallagon (Gazd. Akad.) délelőtt 10 órakor prédikál Uray Sándor. Tanyákon: Franciskán Kocsis János, Macsan Felker János, Ebenes theológus.

Oratóriummal reggel 8 órakor Uf. Istentiszteleten prédikál Mezey Béla.

FIGYELMEZTETÉS! A lelkészválasztás megelőző istentisztelet idején a Nagytemplom keleti tornyában levő kisebbik harang fog szállani.

A Konfirmált Lednyok Szövetségének összejövetele vasárnap délután fél 4 órakor sportútelep 9. sz. a. tartatik.

A Kálvinsták Templomegyesülete Vegyesének kara tanulási órát hetenkint hétfőn és csütörtökön tartja 6-7-ig a Tanító Otthonban (Egyházi hivatal udvarán keresztülről). Uj tagok jelentkezését ugyanakkor és ugyanott elfogadja Szabó Lajos ref. káptalan, karnagy.

Az Ev. templomban az istentisztelet folyó hó 12-én vasárnap délelőtt 10 órakor Farkas Győző lelkész végzi. Délelőtt 11 órakor az Ev. Egyetemi Hallgatók Szövetségének megalakítása. Délután 5 órakor vallásitanítási szülői értekezlet.

Evangelikus vallásitanítási szülői értekezlet lesz f. hó 12-én vasárnap d. u. 5 órakor a Miklósucai ev. templomban. Előadó: Farkas Győző ev. lelkész. Felhívjuk erre a vallásitanítás iránt érdeklődő szülői figyelmét.

Agh Béla — táblabíró. — A kormányzó az igazságügyminiszter előterjesztésére Agh Béla debreceni királyi fővárnagy tanácselnököt a debreceni ítélőtáblához bíróvá kinevezte.

Baltazar püspök Debreczen közönségéhez.

Felkérettünk az alábbi sorok közlésére, amelyeket legilletékesebb helyről vettünk:

„Baltazar Dezső püspököt érzékenyen érintette az a körülmény, hogy tudta és bejegyzése nélkül került a lapokba az 5-ére, a Nagytemplomban jelzett kibucszásának híre. Nagyon sajnálja, hogy a kedves gyülekezete a minden bizalommal jövevényekkel szemben, de mégis téves kárunk hitelt adva tömeges megjelenésével felvonult a templomba. Figasztalja az, hogy a bucsuzás elmaradásának dacára is megtalálták Istenben való épülésüket“.

A püspök vasárnapi és hétfői programja.

A különböző testületek ünnepélyes keretben vesznek bucsut tőle.

Baltazar püspök hosszú útjára előkészülendő, már szombaton délelőtt a városba érkezik családjával a zelemeri birtokáról. E két napot itthon családjával tölti s a legsürgösebb teendők elvégzésére fordítja. — Vasárnap és hétfőn részt vesz a különböző testületek gyűlésein, melyek főünnepélyes keretben lesznek. — Hétfőn részt vesz a Templomegyesületnek vasárnap, okt. 12-én a kollégiumi kistanácssteremben tartandó beszámoló gyűlésén; hétfőn, okt. 13-án délen a Felső leányiskola tanáraitól és növendékeitől fog elbucszni. Ugyanezen délután az egy-

ház tanácsstermében részt vesz a presbytérium gyűlésén, ahol Nagy József főgondnok fogja bucsuztatni s este 6 órakor megjelenik a lelkésztestület összejövetelén, ahol Uray Sándor lelkésztestületi moderátor intéz hozzá bucsubeszédet.

A püspök uttérve Amerikát

E hó 14-én, kedden reggel a 7 órai gyorsvonattal indul Amerikába Baja Mihály lelkészszel.

Tudvalevő dolog, hogy dr. Baltazar Dezső püspök második amerikai útja előtt áll, hogy az amerikai társadalom nemes jószívűségére forduljon ősi kollégiumunk és más egyházi intézményeink fölszólására. A püspököt gyűjtő körútján Baja Mihály debreceni lelkész kíséri el.

A püspök indulása Debrecenből a jövő hét keddjén, e hó 14-én 7 órakor a reggeli gyorsvonattal lesz a debreceni állomásról. Budapestre másnap 15-én délután 3 órakor indulnak a keleti pályaudvarról az Orient express vonattal Bécs, Zürich, Bazelen keresztül Párisba, hová 17-én délelőtt 9 óra 30 perckor érkeznek. Párisból ugyanakkor 17-én délután lesz az indulás Cherbourg kikötő városba, hová aznap este 11 órakor érkeznek. Cherbourgól másnap, okt. 18-án indulnak a Cunard Line gyorsjárata hajókölcsuszán, az Aquitánian s körülbelül 6-8 napon belül partot érnek New-York városánál.

Pár nap múlva jönnek a lengyelek.

Az időváltás miatt elhalasztották debreczeni utjukat.

Hirt adtunk arról, hogy a krakkói lengyel egyetem 34 tagból álló tanulmányi csoportja Savicky Lubomir, a krakkói egyetem földrajzprofesszorának vezetésével tanulmányutra jön Magyarországra és 3 napi tartózkodásra ellátogatnak Debrecenbe is, hogy a Hortobágyot, a nagy magyar róna ezen örök szépségét megtekintsék. Most hirt kaptunk, hogy a tanulmányút pár napi késedelmet szenved a hírtelen bekövetkezett időváltás miatt. Mint értesülünk azonban e hó 15-re minden valószínűség szerint körünkben üdvözölhetjük a mindenkor szívesen látott lengyel testvéreinket.

Lengyel diák vendégeink ellátására újabban a következő adományokat ajánlották fel a rendezőségnek: Kertész István 15 liter bor, Benkő Örnagy 5 liter bor, R. Kiss István 20 liter bor, Láng Nándor 5000 korona, N. N. 1 sonka. A természetbeni adományok felajánlóiit kérjük, hogy a felajánlott élelmiszereket tartsák meguknál, míg értük nem küld a rendezőség. Egyben felkéri a rendezőség a közönséget, hogy a lengyel diákok

megérkezéséig, vagyis e hó 15-ig, aki teheti, ajánljon fel a rendezőségnek adományokat, hogy a lengyel diákok magyarországi tartózkodását minél felejtethetlenebbé tegyék.

Korányi Leó Zoltán vasárnap délután a viztorony tetejéről ugrik le ejtőernyőjével.

Korányi Leó Zoltán, ki a Hadröa. repülő napján bravuros ejtőernyős ugrásával tette emlékeztetéssé nevét a debreceni közönség előtt, Kereczagon a múlt vasárnap a ref. torony tetejéről ugrott le ejtőernyőjével. A mutatvány azért említésre méltó, mert mint tudjuk az ernyő csak 40 méteres szabad esés után nyílik ki s a vakmerő pilótát alig pár méter választja el a biztos összezuzódástól. — Korányi most vasárnap ismét Debrecenbe jön s itt is bemutatja a fixpontról való ejtőernyős ugrást, de itt nem a templom tornyáról ugrik le, mert a sokféle drótvetétek lehetetlenné teszi azt, hanem a viztorony tetejéről. A mutatványt belépő díjak mellett vasárnap délután 3 órakor rendezi meg. Korányi újabb vállalkozása elé nagy érdeklődéssel néz a debreceni közönség.

Csak egy mesolyt...

Elég távoli rokonság.

— Van önök közt valami rokonság? — kérdezte a bíró.

— Igenis, van. De csak távoli. Az apám ugyanis feleségül akarta venni a vádlott anyjának a sógor-nőjét, de a házasság aztán fuccsba ment...

Sakkverseny a Gazdakörben

A Debreceni Polgári és Gazdakörben (Piac-u. 7.) másodosztályú versenyzők részvételével csütörtök délután sakkverseny kezdődött. A két fordulás versenyre eddig tizenkét játékos nevezett be, akik két hatos csoportban mérkőznek egymással. Újabb jelentkezők egy újabb csoportba osztainak be. Jelentkezni még október hó 13-ikán este 5-8.

Egy magyar nagyaszonny halála. Egy magyar nagyaszonny haláláról kaptunk hírt Makóról. Özv. Földeáky Návay Lajosné a mártír halálát halt Návay Lajos édesanyja elhunyt földélti kuriáján. Eötvös József báró leánya volt a nagyaszonny, 75 esztendőit élte.

Értesítés a kereskedő és a kereskedelmi vállalatokat igazgató urak számára.

Tisztelettel értesitem fentjelzett urakat, hogy a kereskedő ifjak és kereskedelmi tisztviselők Levente-avató ünnepélye vasárnap, f. hó 12-én lesz a DTE nagyterdei sporttelepen. Előző nap szombaton az ünnepély próbája lesz. Ezért minden e foglalkozásban levő ifju, aki 12 évét betöltötte és 21 éves még nem múlt el, köteles szombaton és vasárnap délel 1 órakor a Kereskedő társulat udvarán megjelenni. Az elmaradókat vagy későn jövőket feltétlenül bejelentem s a törvény által megszabott büntetést kérem számukra. Tisztelettel Mezey Béla ref. lelkész, testnevelő.

Egymillió korona a tiszaszézlári árváknak. K. Z. debreceni ref. vallásu nagykereskedő a tiszaszézlári tűzhalált halt lelkészpár árváinak egy millió koronát adományozott. A ref. központi lelkészi hivatal köszönetét fejezi ki a nemes adománnyért.

Halálozás. Rác Sámuel Debrecen egyik legrégebbi derek polgára 82 éves korában két heti szenvedés után Kabán elhunyt. Temetése szombaton délután lesz. Halálát kiterjedt rokonság gyászolja.

Két kilogramos szőlőfürt. Makóról jelentik: Ugyszólván az ország minden részéből olyan hírek érkeztek, hogy a szőlőtérés az idén nagyon silány, Makó és környéke — mint az alábbi hirdás igazolja, — örvendetes kivétel. A napokban ugyanis a makói piacon egy ur szőlőt vásárolt. Négy kilogramot kért a gazdától, aki nagy óvatossággal egy fürtöt emelt ki kosarából, amelyet külön is mérlegre tettek. A szőlőfürt súlya pontosan két kilogram és harmincöt deka volt.

Dr. Forbát H. Ernő hazaérkezett. Rendetéseit bír, nemi és urológiai betegeknek megkezdte, Simonffy-u. 7. Telefon 502.

Egy kedves rokon. Varga Kálmán hajdubüszörményi lakos pár napig vendégül látta egyik nő rokonát. A látogatás után a legnagyobb megdöbbenéssel vette észre, hogy egy egész csomó fehérneműje hiányzik. Feljelentést tett a rendőrségen, hol hamarosan kinyomozták, hogy a tolvaj senki más, mint a látogatóba járt asszonyt, ki rokonit szeretett egy ilyen ezidejig ismeretlen módon akaria kifejezésre

Royal Cafe Restaurant megnyílt

Esténként **Veress Tóni** teljes zenekarával hangversenyez

Olcsó Royal vacsora: sült, fészta, kis üveg bor 22.000 K.

Ma már mindenki tudja

hogy legolcsóbban és legszebb szöveteiket

Feldheim Imre

posztóházában Kossuth-utca. 6 sz.

vásárolhat.

A kereskedő ifjak vasárnapi Leventeavató ünnepélye.

Ma már vitán kívül áll, hogy egy nemzet jövője kizárólag attól függ, hogy milyen az ifjusága. A nemzet újjászületésének egyik leglényegesebb eszköze a nemzeti eszme szolgálatába állított ifjusági testnevelés.

Nevelniünk kell az ifjúságot, ha azt akarjuk, hogy már most, de különösen, ha férfi lesz, teste jól bírja, lelke pedig akarja a munkát és ha kell, küzdjön a magyarság eszményeiért.

Az iskolán kívüli ifjuság tömegét és fejlődési céljait lesz hivatva a DTE pályán vasárnap délután lefolyó ünnepség bemutatni, melynek sorrendjét az alábbiakban közöljük:

A MÁV Levente Egyesület ifjai és a felavatandó kereskedő ifjak 1 óra 15 perckor a kereskedelmi iskola előtt gyülekeznek s onnan 1 óra 30 perckor katonazenével a DTE nagyerdői sporttelepére vonulnak. Az iparos tanoncifjak gyülekezése 2 órakor a DTE sporttelepén, ahol a csapatok felállítása történik.

1. Himnusz. Katonazenekar. 2. A MÁV Levente Egyesület és a felavatandó leventék szabad gyakorlat. 3. Beszéd a felavatandókhöz. 4. Fogadalmötlet. 5. A felavatottak üdvözlése. 6. Sport és játékok bemutatása. 7. Szózat. Katonazene. 8. A csapatok elvonulása. 9. Football mérkőzés.

Kabát és kalap nélkül ment haza az áldomásról. K. P. jómodú bőszőrményi gazda a jól sikerült hetivásárt megünnepelendő, befért a Dreher-korcsmába, hol fölös menyiségű, alkoholos likvidumokat helyezett mellénye alá, ugyanyira, hogy később a szellős udvaron rendezte az áldmást, legjobb akarata mellett sem tudott éber állapotban maradni. Ugy, ahogy ül, csendes és nem egészen jótköny államba került, mert egy szemfüles tolvaj felhasználta a kínálkozó alkalmat s kihámozta a kabátjából. A gazdát ott hagyta, ellenben a kabotot a benne levő pénztárcával, nemkülönben a vadonatúj kalapot csilárd módon elorozta. K. P. hiányos öt tőzeiben ballagott haza az áldomásról.

Rendőri hírek. Az egyik sör csarnok helyiségében rendezett bálón legutóbb Putnér Ferenc főpincér esernyője, Szőke István debreceni iparosnak pedig ezüst nyelű botja eltűnt. A nyomozás szerint az eltűnt holmikat nyilván „tévedésből” 2 állás nélküli pincér vitte el. Eljárás indult ellenük. — Bányai János Legányi-ut 1. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen, hogy komótjukból valaki ellopta 270 ezer koronányi készpénzt. A nyomozás során kiderült, hogy tolvajlásról szó sincs. Bányayiné maga vette ki a pénzt és azon kis fiának egy pár csizmát vásárolt. — A rendőrségen feljelentést tett Keszler Bernát Csapó utca 95. szám alatti pékmester Szalay Lajos ellen, hogy tőle 3 zsákot ellopt. Ugyanakkor feljelentést tett ismeretlen tettes ellen Kis István Sinay Miklós-utca 19. szám alatti lakos is, hogy a csizmáját, melyet 300.000 koronáért vett, ellopta. A nyomozás során kiderült, hogy a csizmát Szalai Iolta el, a károsult rokona. A tolvaj Pocsajra szökött, hol a csendőrség letartóztatta. Eljárás indult ellene.

x Filc kalapok, svájci sapkák minden színben százötvenezer koronáért. Bőrkalapok nagy választékban a Kalapüzemben, Piac-u. 9.

x Tűkőrgyártás, üvegcsiszolás régi tűkrok újjáöntése Sipkovits Béla üvegipari vállalat Szivut. Telefon 35.

Egy ismeretlen templomhelyet ásott ki a muzeum Debreczen alatt.

A Kamarás-halmon XIV. századbeli templom állott. az Újföldön. A templomhely körül embercsontokat találtak.

Debreczen város tizenhat és fél négyszög mértföld területű nagy határának történelmi térképébe a városi muzeum ismét berajzolhatja egy rég elpusztult templomocskával vagy kápolnával ékeskedett kisebb falu helyét. Nem messze a várostól, nyugat felé, a téglagyárak között.

A városi levéltár középkori diploma-gyűjteményében három eredeti oklevél hagyta emlékeztetbe, hogy a szomszédos Szepesfalvának akkori földesurai, a Szepessyek, Zsigmond király halála után erőszakosan, jogtalanul elfoglalták minden használat, szántóföldjeivel, rétjeivel és kaszálóival együtt a debreceni polgárok birtokában lévő Kamarás-halma vagy Kamarás-teleke, Ondód vagy Ondóteleke, Szentkeresztteleke és Facsát nevű prédiúmokot. A debreceniek, földesurokkal, György ray despotával együtt elébb a lelesi konvent, majd a váradi káptalan előtt tiltakozott ezen bitorlás ellen (1435 és 1436). Még Hunyadi János kormányzósága idejében sem szüntek meg ezek a hatalmaskodások, pedig már akkor a nagy kormányzó volt a város földes ura. 1451-ben a kormányzó megparancsolta a váradi káptalannak, hogy az egyfelől Debreczen, másfelől Szepes, Ebes és Paecz falvak között fekvő földeknek elbitorlása ügyélen 24 hiteles tanu és a Szepessyek esküjének kivételével tartson szigorú vizsgálatot és a határokat járja fel. Sajnos, a káptalan jelentését a megejtett vizsgálatról nem ösmerjük. Nincs meg a levéltárban. De így is gondolhatjuk, hogy a már 1435-ben elbitorolt Kamarás-teleke, Ondód, továbbá Szentkereszt és Facsát nevű birtokokról, illetőleg ezek részéről volt szó. Századok folyamán a város öme határrészének Kamarás-teleke szóval való megkülönböztetése elveszett a nép nyelvéről, de

lelkes közreműködésével sikerült be tekinteni a ködös mult titkait rejtető halomba. Szokás szerint kincskeresők ezt a halmot is sokszor veltették már és összevissza turkálták, a rajta állott templom tégláit pedig elhordták. De a sok más középkori eredetű templom helyén megfigyelt alapozási mód még itt is felismerhető volt. Ugyanis a téglafalat részint ledöngölt tiszta sárga-agyagra, részint egymást váltogató téglasorból s agyagrétegből álló fundamentumra rakták. A csaknem pontosan keletelt Istenháza igen egyszerű, szerény épület volt. Hossza 8, szélessége 7 méter. Szentélyének alakját a fundamentum összerongálása miatt nem lehetett teljesen felismerni. Vagy félkörben vagy a nyolcszög három oldalával záródott. A XIV. század kezdetén már felépülve kellett lennie. Hiszen nem sokkal azután elhagyottá, a falucska néptelenné vált. Körülötte feküdt a temető is. Sok felhőtt és gyermek ember szétszórt csontját találtak. E temetkezések az előkerült tipikus, korhatározó jellegű ezüst hajgyűrűből következtetve legalább is az Árpád-kor végéről származnak.

Verekedés a korcsmában. Az elmúlt éjszaka véres verekedés volt az Erzsébet-utca egyik vendéglőjében. Vadkerti Rezső és Sáier József az egyik kis korcsmában idogáltak. A fehér asztal mellett perzse heves vita feldőött ki kettejük között. Lehet, a bor hatása következtében a vita elfajult s a mellényzsebekből előkerültek a bicskák. A verekedés során Vadkerti Rezső több kézzurástól megseült. Harcképtelen lett és a mentőket hívták ki hozzá. A mentők Vadkerti sérüléseit bekötötték a rendőrség pedig eljárást indított a korcsmai verekedők ellen.

mind máig megmaradt a Kamarás-halom elnevezés

a város egyik legnagyobb halmira vonatkoztatva, mely a szovátí és a szoboszlai országotak elágazásánál a környéket uralva, emelkedik. E tájon kellett elterülnie a Kamarás-teleke nevű prédiúmnak is. Ez a latin szó: praedium, elpusztult falu határát, nemési puszta birtokot jelent. — Tehát Kamarás-teleke is kezdetben megült telek, lakott hely volt. Azonban maga a falucska a Kamarás-halomtól feljebb, északfelé, pár kilométernyire a mostani Újföldön, Ercey Gyula Hortobágy-téglagyára megett fekkdt a Köves-halomnál, mire nézve tegnap kézzelfogható bizonyítékokat talált a város multját kutató városi muzeum. Ez a Köveshalom a rajta található téglatornyók és emberi csontok által már korábban magára vonta a muzeum figyelmét. Most aztán tulajdonosa, Csengeri Leó, készséges engedelmével és támogatásával a ref. főgimnázium cserkészcsapata

Színház

A Csokonai-színház műsora.

- Okt. 10.: Vera Mirceva. Dráma. D) bérlet.
- Okt. 11.: Aranyvirág. Operette. Új betanulással. Bérletszünet.
- Okt. 12.: Délután: Antónia, vigjáték. Mérsékelt helyárak. — Este: A síroki románc, népszínmű. Új betanulással. Bérletszünet.
- Okt. 13.: Aranyvirág, operette. A) bérlet.
- Okt. 14.: Marinka a táncosnő. Operette. Tiszttviselő-est.
- Okt. 15.: Aranyvirág. Operette. B) bérlet.
- Okt. 16.: Vera Mirceva. Dráma.
- Okt. 17.: A doktor ur. Vigjáték. Új betanulással. D) bérlet.
- Okt. 18.: Casanova. Nagy operett. Új betanulással. Bérletszünet.

A Casanova szereposztása.

Legutóbb megírta a Debreczen, — hogy a Csokonai színház operett együttese a Casanova című, nagy-hírű klasszikus operett felújításán fáradozik és a szereposztásnál Bárdonyi Ferenc, a tenorista megnevezte, hogy a címszerepet nem ő énekelheti. Közleményünkre, amely minden tendenciától mentes volt és csupán a színház intimitásaira terjedt ki, Unger István levelet irt a szerkesztőséghez. Többek között az alábbiakat írja: „...igenis, én reám osztotta a direkeió a felújításra kerülő Casanova címszerepét, amelyet egyébként, mióta a darabot megírták, soha sem játszott tenorista, részint, mert egyetlen magas hang sincsen az egész partiban, részint pedig, mert az alakító része az első és második felvonásban bonvivant szerep. A harmadik és negyedik felvonásban pedig kimondottan jellem szerep. Néhai megboldogult Nyári Tóninak volt forsz szerepe, ő pedig tudtommal soha sem volt tenorista. Mivel pedig a társulatnál hozzá hasonló zsenerű színész nem igen található, én vállaltam szíveségből a szerepet. Egyébként Bárdonyi Ferenc ur jogtalanul panaszkodott önöknek mellőzésről, mert a műsortervezetben előforduló összes tenorszerepeket mindaddig ő játszotta...” Eddig Unger István levele, melyet leközlünk, főleg abból a szempontból, hogy meg kell hallgatni a másik felet is.

A színházi iróadajentése:

Aranyvirág, ez a régen pihentetett, de mindenkinek feledhetetlenül emlékébe vésődött romantikus szövegű édes dallamu operette kerül ma felújításra. Kóbor Irén a címszerepben az egyéniségéhez illő vad olasz utcai lányban csillogtatja művészetét. Gyöngyössy Mary és Markovits — utóbbi hosszabb gyengékedése után ma játszik először — világláró amerikai spleenes jegyespárja cabaret-alakok Szigethy mint hozományvadász herceg és Krompachi mint nápolyi hajósegény ritka élvezetes estét biztosítanak. Páralan élvezhtes Kovács Terus és Kardos Géza mulatása idősb Magyar Imre és zenekarával vasárnap délután Antónia sláger vigjátékban. A vasárnap este felújításra kerülő Siroki románc történelmi népszínmű sikere a tavalyi Kurucfurfangét is felülfogja mulni. Halassy Mariska művésznő toalet-jei roppant felütést keltettek. A toalettetekre egyrészt Bíró műfestő festette.

A mozgósínházak műsora:

METEORBAN: Vasárnap „Az erősebb hatalom” amerikai attrakció és „Az életmentő leány.”

Soós előzetes uriszabó:sga
Kereskedelmi és iparkamara érület, Verbec-utca 2. szm

KALAPOK
HERMANN ÉS FRIEDMAN

Kávé, tea, cacao
mindég jó,
ha a **Félegyházy** cégtől való
Debreczen, Piac- és Miklós-u. sarok.

LEGSZEBB ~ LEGOLCSÓBB ~ LEGJOBB
FÉRFIRUNA SZÖVETEK
csak
FELDNEIM BEZSÖNÉL (Piac-utca 67. szám) SZEREZHETŐK BÉ.

Sport

Az első német futbal csapat Párisban.

Páris, október 10. Tegnap este Párisba érkezett az első német munkás labdarúgó csapat, amely szombaton fog játszani egy francia munkás labdarúgó csapattal. A pályaudvaron Auray képviselő vezetésével a munkás sport egyesület küldöttsége fogadta.

A DKASE ének és zenekara most van alakulóban. Felhívom mind azon urak figyelmét, akik részt venni óhajtanak, hogy ebbeli szándékukat jelenítsék Braun János zenekar szervező urnál. Buda-utca 10. sz.

Felhívás

felhívom a DKASE alábbi 1. b. játékosait, hogy vasárnap délelőtt 10 órakor DTE pályán pontosan kint legyenek.

Balla, Bátor, Szolnok, Pacok, Lechner, Goldstein, Füzessy, Blitzer, Sarok, Király, Szvolovits, Tartalék Bornyi, Engel, Neumann, Kelemen.

Visszaszökött Romániából.

Változatos mult.

Néhány nappal ezelőtt a délutáni portyázás során a detektívek előállítottak egy gyanús alakot a debreceni rendőrkapitányságon. Az illetőt már két nap óta figyelték s ezalatt az idő alatt felmerült ellene, hogy egy hírhedt zsebtolvaj. Kihallgatása alkalmával Szűk Gyulának mondta magát s több ily névre szóló igazolvánnyal igyekezett állítását és személyazonosságát igazolni. A további nyomozás során azonban kiderült, hogy az illető az igazolványokat Budapesten egy villamos kocsiában Szűk Gyula alsóerdősor 26. szám alatti lakostól lopta s azokat keresi a budapesti rendőrség. Természetes, hogy ezek után a Debreczenben elfogott zsebtolvaj nem tagadhatott el muljából semmit. Töredelmes vallomást tett és elmondta, hogy igazi neve Birca Győző 32 éves, vasadi (Temes m.) géplakatos, aki a vörös világban politikai megbízott volt, de bűncselekményeit oláh megszállt területen követte el, Budapesten már letartóztatásban volt, de a toloncházból megszökött. A rendőrség büntetése kitöltése után mindörökké kitiltotta az ország területéről és Biharkeresztesen átadták az oláh hatóságnak. Néhány nappal ezelőtt aztán visszaszökött Debreczenbe. Itt azonban lefűlétek s ellene eljárást indítottak.

Másfél milliárdos forgalmi adócsalás.

Miskolc, október 10. A kincstár teherre elkövetett egy és fél milliárdos forgalmiadó csalás gyanúja miatt letartóztatásban lévő Kálmán Ödön miskolci kereskedő a pénzügyigazgatóságon, ahová a detektívek kísérték, kihallgatása alkalmával töredelmes vallomást tett. Kijelentette, hogy az elrejtett pénztárkönyveket, ha szabadlábra helyezik, rövidesen elő tudná keríteni.

Kávéházban, vendéglőben és a fodrásznál követelje a Debreczent.

Katona Imre szabadlábra helyezését kéri

Folyik a vizsgálat a berettyóújfalui dráma ügyében.

Mint a Debreczen tegnapi számában részletesen megírtuk, Preinészberger Jenő, táblabíró, vizsgálóbíró, Katona Imre volt képviselőt, a berettyóújfalui véres dráma hőstét kihallgatta és a kihallgatás után vizsgálati fogságba helyezte.

Tegnap délelőtt megjelent dr. K. Nagy Zoltán ügyvéd a vizsgálóbíró-ságon és engedélyt kért a Katona Imrével való beszélgetésre. Mint-hogy ezt a bünvádi perrendtartás nem ellenzi, így részére az engedélyt megadták.

Dr. K. Nagy Zoltán védenec nevében a vizsgálati fogságot elrendelő vizsgálóbírói végzés ellen-felfolyamodást jelentett be. A felfolyamodás és az ügy iratai a vádtanács elé kerülnek. A perrendtartás értelmében ilyen felfolyamodás felett 48 órán belül határoznia kell a vádtanács-

nak. Technikai akadályokba ütközik azonban a vádtanácsnak ilyen rövid időn belül való döntése, amennyiben a vizsgálat több iratát a berettyóújfalui vizsgálóbíró még nem küldötte be.

Mint értesülünk, a védő ügyvéd kauciót is fog felajánlani Katona Imre feltételes szabadlábra való helyezése érdekében.

A vizsgálatot a vizsgálóbíró még nem fejezte be. Lehet, hogy a vizsgálóbíró még Berettyóújfaluba is kimegy, hogy a helyszínen is eszközöljön kihallgatásokat.

Dr. K. Nagy Zoltán ügyvéd egyéb ként felkéri azt a berekböszörményi egyetemi hallgatót, aki október 6-án Biharkeresztes pályaudvaron találkozott Katona Imrével, hogy mielőbb jelentkezék Széchenyi utcai irodájában.

Tolvajok és ellentolvajok.

Mig a betörők a házpadlásán jártak, két ellentolvaj ellopta az előzőleg lehordott kukoricát. — Két debreczeni ember kalandos kirándulása Hajduböszörményben.

Id. Oláh Lajos és hasonló nevű fia — debreceni lakosok — egy szekerem kimentek Hajduböszörménybe. Utközbn a szomorú gazdasági helyzetéről elmélkedtek s elhatározták, hogy ha mindjárt illegitím uton is, de szánlják magukat. Ilyen Oláh Lajos, ki még az év elején is, mint béres szolgált Varga János böszörményi föld-birtokosnál, volt gazdája padlásán levő kukoricája segítségével gondolta legkönnyebben rendezesdni meg-billent anyagi helyzetüket s elhatározták, hogy egy pár zsák kukoricát az éj leple alatt lelopják a padlásról. A kocsit lovakkal együtt a város szélére hagyták, kabátjukat s esz-májukat iverve, elindultak a Varga

háza felé. Már éppen negyedszer fordultak egy-egy zsák kukoricával, — mikor a böszörményi rendőrség egy éber őrségi felült a két különös éjjeli korzó és székostól együtt lö állította ővel a rendőrség. Tegadni nem igen lehetett a dolgot, be is vallották kitértezzéssel. A rendőrök pedig örömmel indultak a város szélére álló szekerekhez, hogy visszafurakoztak a lopott tengerit a gazda házához. A szekérre hordott hat zsák kukorica azonban oda érkezéskor már eltűnt. Ellentolvajok léptek fel, kik nem csak a lopott szákmányt, — hanem a szekéren talált két pár esz-mát és két kabátot is elemelték. A két Oláht letartóztatták s már be is

A Magyar Ruháipar

Debreczen legnagyobb és legolcsóbb férfi-, fiuruha árubáza
a Bika-szálló épületeiben
csoport árusítást rendez

és eladásra kerülnek az alanti cikkek:

250 darab gummikabát, darabonként	390
600 drb. tartós szövet öltöny drb-ként	790
350 darab doubl raglán darabonként	810
170 darab fekete téli kabát plus bé-léssel, darabonként	1250
320 darab rövid téli kabát, melegen bélelve darabonként	690
220 drb. csikos nadrág darabonként	180

Az árak ezer koronában értendők!

Fix fizetéses egvények, tisztviselők, főiskolai hallgatók munkások kedvező fizetési feltételek mellett vásárolhatnak!

kisérték őket a debreceni ügyészségre. A szerencsésebb s ez idő szerint ismeretlen tettesek után erőlyesen nyomoz a böszörményi rendőrség.

Ujpesten lesznek a bika viadalok.

Budapest, október 10. Tegnap éjszaka befejeződtek azok a tárgyalások, amelyek a bikaviadalokat rendező pénzcsoport a város és az UTE között folytak. Miután mindhárom részről kölcsönös engedékenységet tanúsítottak a pénzügyi kérdéseket illetőleg sikerült a megegyezés, amelynek értelmében a jövő csütörtökön, szombaton és vasárnap bikaviadalokat rendeznek az újpesti stádionban.

Schultz Henrik újra Gömbös villájában.

Nagytétény, október 10. Schultz Henrik tegnap a késő esti órákban érkezett Nagytéténybe és egyenesen Gömbös Gyula villájába ment. A felső épületben szállt meg, ahol leleplezése előtt is lakott. Ebbe a felső villába költözött át Gömbös édes anyja is, mert az alsó villát most tatarozzák. Kőművesek szorgoskodnak az épület körül, mert pár nap alatt rendbe kell hozni. Ide fog költözni az állítólagos Schneider, aki a jövő héten tartja esküvőjét Gömbös hugával.

Az állítólagos Schneider és az állítólagos Mayer, akik a német detektívek szerint azonosnak Erzberger másik két gyilkosával, értesítést küldtek, hogy holnap megérkeznek Nagytéténybe. Az esküvőig mindhárom a felső villában fognak lakni.

Schultze ma korán reggel felült villamosra és beutazott Budapestre. Onnan délután kettőig nem tért vissza.

Több tüzeset Dunántulon

Szombathely, október 10. Tegnap délután a sopronmegyei Beő községeben Simon János gazdálkodó udvarán eddig ki nem derített okból kigyuladt egy katal. A tűz gyorsan harapódzott el. Két ház és több pajta teljesen leégett. 16 sertés bennégett. A környékbeli tűzoltók csak megfeszített erővel tudták a tüzet eloltani. Ugyancsak a vas megyei Kéthely községeben is leégett 6 ház, 4 pajta és 25 sertés pusztult el. Tűz volt még az Ausztriahód csatolt területen levő Répássaród községeben, amelynek mártalékául esett egy malom. A tüzesetek okának kiderítésére erőlyes nyomozás indult meg.

Alpár Ignác világhírű műépítész előadása ma este lesz.

A legutóbbi napokban közöltük, — hogy a Magyar Mérnökök és Építésszek Egyesületének debreceni osztálya előadás cikkszerű bevezetése képen ma, szombaton délután 5 órakor a vármegyeháza dísztermében tartja előadását Alpár Ignác budapesti műépítész, műegyetemi tanár, Egyiptom ókori építészetéről.

Azt hisszük, felesleges Alpár Ignác világszerte ismert szaktudását hangoztatni, amennyiben a debreceni közönség előtt is számos alkotása ismeretes. Így többek között a budapesti tőzsdepalota, az Osztrák-Magyar Bank budapesti palotája, a városi templom (Vajdahunyad, jáki templom stb.). Biztosra vesszük, hogy a közönség zsufolásig megtölti a vármegyeháza dísztermét, mert olyan előadásban gyönyörködhetik, amely tárgyánál fogva örökre feledhetetlen lesz. Az előadást a helyszínen felvett képek vetítésével fogják kísérni. Belépő díj nincsen.

Közgazdaság

Ingadozó tőzsde után gyengülő utótőzsde.

Az értéktőzsde irányzata ma ingadozó volt. Nyitáskor a kurzusok a legutóbbi zárlati nivón állottak. Az üzleti idő későbbi folyamán azonban a prolongáció okozta árubőség hatása alatt átmeneti lemorzsolódás állott be. Az irányzat csak az üzleti idő második felében tudott megszilárdulni, úgy, hogy az árnívó mintegy 2-3 százalékkal emelkedett. A lecsengés előtt bécsi jelentésekre újabb lanyhaság lépett fel és a zárlati kurzusok a nyitási nivónál alig magasabbak.

Az utótőzsde.

Az utótőzsdén az erős kínálat és a bécsi tőzsde gyengébb zárlatai valamint bécsi eladási megbízások a prompt-részvények árfolyamait is letörték és elvesztett a prompt és prolongált-részvények közötti árkülönbség. Egy óra után már csak eladók voltak a piacon, úgyhogy a vezető értékek a zárlati árfolyamokról a mai legalacsonyabb árfolyamok nivójáig csuszta vissza.

Ez az erős áru kínálat főleg az arbitrázsértékekben volt észlelhető azonban a helyi értékek is megérették a lanyhuló tendenciát.

Zürichi zárlat.
Páris 2675. London 2341. Newyork 521. Milánó 2260. Hollandia 203. Bécs 73. Szófia 380. Prága 1552. Budapest 68. Bukarest 280. Belgrád 750. Többi változatlan.

A buza olcsóbbodott, a zab drágult.

A gabonanemek piacán körülbelül 50 vagon buza került forgalomba. Amerikából közel másfel centtel olcsóbb jegyzések érkeztek de azért eleinte elég jó vételkedv mutatkozott a piacon. A lanyhább amerikai jegyzésekre való tekintettel persze csak lényegesen olcsóbb árak mellett akartak a malmok és kereskedők vásárolni, az árutulajdonosok azonban, arra való hivatkozással, hogy az exportkereslet elég élénk, legfeljebb ötezer koronás árengedményben voltak hajlandó beleegyezni. A rozs ára nem változott, a többi cikk is a tegnapi árnívón került forgalomba, csupán a zab drágult 5000 ezer koronával, mert javult a vételkedv.

Terménytőzsde.

Hivatalos árak: Buza 76-78

kilós tiszavidéki 4450-575. egyéb 4425-450, köles 5000-600, zab 3600-700. Többi változatlan.

Ferencvárosi sertiésvásár.

Nyitvasári maradvány 190, érkezett 10, eladatott 114. Árak: könnyű 25500-26500, nehéz 26-28.000. Zártvasári maradvány 18.

Az aranykorona dollárárfolyama.

Az aranykorona mai árfolyama a hivatalos dollárkursuson átszámítva 15537.98 papirkorona.

Magyar Nemzeti Bank jelentése a devizaárfolyamokról.

Egy darab	Vétel	Eladás	Ára
Dollár	76400 K	76960 K	
Angolfont	342000 K	346000 K	
Hollandi forint	29790 K	29955 K	
Francia frank	3944 K	3974 K	
Svájci frank	14740 K	14815 K	
Léva	555 K	563 K	
Cseh korona	2262 K	2281 K	
Lira	3312 K	3347 K	
Lel	413 K	421 K	
Dinár	1080 K	1101 K	
100 n. márka	— fill.	— fill.	
Lengyel márka	— fill.	— fill.	
Osztrák korona	108'55	109'15	

Felelős szerkesztő: PÁLFY JÓZSEF

Kiadja a T. H. könyv és lapkiadó-vállalat r. t.

Nyomatott a Tiszántúli Hirlap rt. nyomdájában.

Ujságárusokat

felvesz lapunk kiadóhivatala. VARGA UTCA 5.

Aki kedvtelésből akasztotta fel magát.

Az inasát megbizta, hogy idejében mentse meg, de az inas elkésett. A törvényszék ítélete.

Kaposvárról jelentik: 1922. november 9-ére virradó reggel a somogyi megyei Henese községben felakasztva találták Márffy Béla földbirtokost. A detektívek kinyomozták, hogy a tragédiát a földbirtokos inasa, Németh Sándor segítette elő. — Márffy ugyanis önkasztási kísérletet akart véghezvinni s e célból megbizta inasát, hogy ha kopogni fog az ajtón, emelje föl a sulyzókat, melyek függve tartották. Az inas azonban csak egy negyed óra múlva emelte fel a sulyzókat. amikor már Márffy halva talált. — Az asztalon talált 47 ezer korona pénzt magához vette és saját céljaira felhasználta. Tegnap hirdette ki a törvényszék ebben az ügyben az ítéletet, amely szerint Németh Sándor urasági inasát egyrendbeli lopás vétsége és emberölés vétsége miatt egy évi börtönrre és 3 évi hivatalvesztésre ítélte.

Amerikai népitélet.

Chicagó, okt. 10. Tegnap este férfiak és gyermekek az utcán agyonverték egy fiatal néger, akit azzal vádoltak, hogy erőszakot követett el egy fehér lányon. Később kétség támadt, vajjon a megölt néger azonos-e a halálra keresett négerrel.

A „Debreczen“ telefon száma: 789.

A budapesti értéktőzsde hivatalos árfolyamai ezer koronákban.

A legalacsonyabb, legmagasabb és záróárfolyamok 1924 okt. 10-én.

Bankok:	Pestli Vikt.	Transdan	Kühne	Sörgyárak és szeszipari vállalatok:	Dunánt. sort.
Angol-osztr.	193	200	34	Baróti	35
Ang.-osztr.	40	40	33	Részvényadó	30
Bosny. agr.	48	52	83	Temesi szesz	606
Iparbank	—	6	18	Fővárosi sör	17
Fabank	—	4	24	Gschwindt	19
Földhitelbank	197	210	155	Győri szesz	2
Hazai	110	113	168	Kéglévich	165
Hermes	30	33	14	Királyi sör	210
Hungária	—	—	27	Polgári sör	130
Szlavon jelz.	54	58	16	Krausz szesz	128
Lloyd-bank	3	3	130	Pannónia sör	16
Magyar hitel	404	417	17	Temesi sör	97
Ingatlan	—	185	48	Szállodák és gyógyfürdők	103
Cseh bank	19	20	7	Hungária	—
Forgalmi bank	30	33	8	Royal	4
Jelzáloghitel	85	90	108	Égisz	12
Keresk. hitel	—	18	50	Liget-szan.	32
Leszámitoló	55	56	6	Schwartz	17
Általános	—	10	6	Lukácsfürdő	10
Amerikai	3	3	45	Taxiipari vállalatok:	—
Magy.-nem. b.	21	23	47	Wernst. textil	7
Olaszbank	—	20	34	Gyapjamosó	34
Közp. jelz.	—	18	19	Szőrökítő	19
Városi bank	7	7	128	Göblőbergr	130
Mercur	8	9	25	Gyön. textil	25
Nemzeti	—	25	15	Juta	—
Osztrák hitel	144	145	90	Karlton	92
Keresk. bank	1030	1060	50	Kenizs	50
Verkehrs b.	—	—	165	Pamut	180
Wiener B.	—	—	310	Szegedi kend.	310
Atlantica	18	19	173	Unió textil	—
Takarékpénztárak:			1730	Jaquard	—
Belvárosi	—	27	Élelmiszervállalatok:		
Lipótárosi	7	8	Czinner	78	83
Kőbányai	—	11	Fiumei rizs	—	—
Egyes főv.	92	100	Fructus	—	—
Áll. takarékp.	105	110	Háite yészto	—	—
Moktár	160	162	Halkeresk.	26	21
Pestli hazai	2875	2990	Szalami	700	725
Biztosítók:			Ocsám	17	18
I. Magy. Bizt.	6000	6500	Páspóki	22	25
Fonciére	141	142	Tokaji	—	—
Magy.-franc.	—	175	Villányi	59	60
Jég	—	—	Gáz- és villamossági vállalatok:		
Pannónia b.	1680	1750	Áll. gázizzó	10	10
Malmok:			Légszesz	—	450
Back-malom	50	54	Izzó	560	580
Borsod-misk.	123	131	Just-izzó	3	4
Concordia	34	36	Auer	760	785
B. csabai	—	—	Phöbus	40	43
I. bpesti gm.	103	109	Vasmegeyi	76	80
Törökzentm.	31	33	Lámpa	—	—
Gizella	55	57	Olajművek:		
Hungária	93	97	Marosv.	—	95
Királyi	23	26	Olaj	55	60
Vasművek és gépgyárak:					
Bródi vagon	87	95			
Coburg	—	40			
Corvin gép	3	4			
Csáky	11	12			
Gazd. gép	—	125			
Fábián	5	5			
Fegyver	890	1000			
Fémkeresk.	—	23			
Frankl.	—	115			
Ganz-Dan.	1890	1965			
Ganz-vill.	915	950			
Kistarosai	31	33			
Győrffy-Wolff	—	67			
Höfner	90	95			
Kaszab	38	41			
Kissling	10	11			
Faipari vállalatok:					
Mercuria	2	2			
Cserző	—	20			
Dunaiharaszt	2	2			
Egyesült fa	—	16			
Főrnir	15	15			
Guttmann	680	720			
Hazai fa	100	100			
Honi fa	10	11			
Körösbányai	27	27			
Kronberger	14	15			
Lignum	42	44			
Hitefa	17	17			
Amerikai	—	8			
Erdő	3	3			
Magyar Lloyd	30	31			
Malomsok	6	7			
Nemzeti fa	400	—			
Lichtig	2	3			
Ofa	430	440			
Rézványa	76	75			
Slavonia	66	68			
Nék	—	—			
Nasici	1700	1850			
Viktória b	3	4			
Zabolai	52	57			
Zentai	—	130			
Erdőbirt.	—	—			
Közlekedési vállalatok:					
Adria	1005	1015			
Közúti	56	60			
Varosi	65	72			
BUR	240	260			
Délivasut	50	54			
MFTR	178	185			
Levante	135	144			
Miskolci	106	112			
Nova	121	127			
Államvasut	400	420			
Tőrsz.	154	160			

Apró hirdetések

AJÁNLAT

Székely András uri és egyenruhaszabó, Szent Anna utca 1. Egyenruházati cikkek és szövetek raktára. --- 536

Tégla kifogástalan minőségben Tóth Sebestyén téglagyárában kapható. Megbizott Betus József Zöldfa-utca 8. 612

Bőröndök, retikülök, finom bőr-árak csakis Feuermann bőröndösnél, Piac-u. 44. 879

Ebédlő-, háló-, konyhaberendezéseket, egyes butordarabokat eladók, vesezek. Széchenyi-utca 8. szám. 1311

File kalapok,
Svájci sapkák,
Bőr kalapok
150,000 KORONÁÉRT!

PIAC-U. 9. SZÁM.

Butor diszvasalások, épület vasalások, kátrány fedőlemezek, horganyozott fonatok legolesőbban Kovács Gyula vasüzletében. Bika mellett, sarkon. 9

Legdivatosabb ernyőket, átalakításokat, áthuzásokat legolesőbban készít Ernyőüzem, Sas-utca 3 1531

Tűzhelyek, edények, vaságycsák, kátránylemezek, mindenféle vasárak legolesőbban Kormos vaskereskedésében, Csapó-utca 15. 1918

Olcós és tartós cipők állandóan kaphatók Almássynál, Kossuth-utca 238

Mérlegek, edények, üstök, káposztagyálak Bészler és Dávid vaskereskedésében kaphatók. Piac-utca 7. 461

Tűzfűtés, szén, fűrészpapor szükségletét pontosan és legjutányosabban szállítja Winkler fakeskedő. Margit fürdővel szemben. Telefon 2-80. 461

Aranvat, ezüstöt, briliánsat vesezünk. Stassik és Blattner, Csapó 12. Ha nincsen pénze, megint vehet Kaisernél részletfizetésre. Piac 7. 499

LAKÁS, ÜZLET

Kétszobás lakást mellékhelyiségekkel keres izr. uri család lelépéssel vagy magas buzabérrel. Ajánlatok: Lisztüzet, Csapó-u. 6. 617

Tisztviselő új házaspár butorozott szobát keres központban novemberre. Cim: Függelennél. 630

KERESLET

Géplakatestanulók fizetéssel felvétetnek Arany János-utca 37. Ehrenreich Sámuel. 559

Keresek fedezetre 50.000,000 koronás heti vagy havi kamatra. Cim a kiadóhivatalban. 563

Megvételre keresek kétszobás lakást a Kálmán fűszerüzletében, Csapó-utca 39. szám. 636

Tanuló fizetéssel felvétetik Bőrkálán fűszerüzletében, Csapó-utca 39. szám. 548

Gazdász teljes ellátásra társat keres. Értekezni lehet Rákóczi-u. 62. sz. 598

Irógépet keresünk megvételre. Ajánlatokat a Hajdúföld kiadóhivatalába, Piac-u. 59. ár és típus megjelölésével kérünk. 603

ÁLLÁST KERES

Jobb leány elmenni gyermek mellé csakis közeli vidékre vagy tányára. Cim az Egyetértésnél. 612

ÁLLÁST KAP

Kézi leány kalapszalomba felvétetik. Piac-u. 79. 565

Aprított tűzfűtés állandó szállításiához fuvarosok felvétetnek. Kétmalom-u. 5. 570

Varródamba nagyobb lányokat rövid tanulási időre felveszek. Péterfia 60. sz. 623

Jó családból való, magános nőt keres fiatal házaspár, aki öt hónapos kis gyermek gondozásán kívül a házvezetést is vállalná, szakácsné, szobalányból álló személyzet mellett. Jelentkezni a Csanak-féle üzlet pénztárosnőjénél lehet. 622

Irodista, némi gyakorlattal ajánlat bemutatásával felvétetik: Földvárinál, Széchenyi-u. 55. 621

Gyermektelen házaspár, 30 éven felül Tulipánt mulatóba kapusnak, főzőnőnek Hadházi-utca 9. felvétetnek. 625

ELADAS

Hajdubagason két nyilas elsőrendű fajszió, lakható kis házzal eladó. Széchenyi kert 9. 642

CIMBALOM, kitiűő Schunda pedálos, kottatartóval, eladó: Kulesár, Kálvin-tér 4. 643

Eladó Vigkedvű Mihály-utca 40. sz. modern ház. Tíz évig adómentes. Jutányos áron megvehető. Értekezni lehet: Kun Alfréd, Barna-u. 12

Modern egy emeletes ház a központban, beköltözhető öt szobás gyönyörű lakással, jóval a forgalmi értékén alul sürgősen eladó. Cim a Függelennél. Ujság kiadóházban. 181

Késese-utca 8. sz. ház beköltözhető háromszobás lakással kettőszázhusz négyzetméterrel eladó. Értekezni helyszínen vagy dr. Balázs, Piac-u. 89. 205

SZŐLŐSKERT 2½ hold, épülettel, drótháló kerítéssel körülkerítve eladó. Értekezni: Kegyes sírköveknél, Piac-utca 58. 461

Eladó egy alig használt sötétzöld velour női téli kabát és egy festett ruhaszekrény. Libakert, Viola-u. 22. 543

Sütőtök 100-120 mázsa eladó. Értekezni a Sámsoni-uti vámháznál. 566

Argaman ebédlőszőnyeg 3x4 méteres, jutányosan eladó. Cim Egyetértésnél. 510

Honvéd-utca 44. számú ház, beköltözhető lakással, istálló, tengeri görövel eladó. Értekezni Kut-utca 10. 617

Eladó a Csere-szélben, köveskút mellett, a kondoros megállóval szemben 8 kis hold jötermő barna homokföld, kaszáló is van benne. Értekezni Teleki-u. 51. 518

Eladó egy mázsa disznónak való apró burgonya. Kállay, Boesky-tér 5. sz. 596

Egy szőnyegszövő álvány 2-10 belvilágu eladó. Aczél, Hatvan-u. 42. sz. 608

Kocsi szép új sárgalakkos olcsón eladó. Csapó-u. 26. 628

Antik Bidermayer salon asztal eladó. Darabos-utca 42. sz. 628

Férfiszabónak alkalmas nagy Singer varrógép, új, olcsón eladó. Péterfia 60. 627

Zöld lucerna lábón a Kossuth-kertben eladó. Értekezni József kir. herceg 22. 626

Eladó az István-ut 15. számú ház fűszerüzlettel, trafikkal, korlátlan italméréssel beköltözhető lakással, gazdasági épületekkel, nagy udvarral, veteményes- és gyümölcsösökkel. 625

Egy két hónapos tiszta faj foxi kutyája eladó. Dégenfeld-tér 4. sz., emelet. 624

Egy használt komplett ebédlő- és hálószoba berendezés eladó. Simonffy-utca 6. 633

Egy vízvezetési nyomos (Ejektóros) kut eladó. Varga-utca 23. 637

Sok fiókos üveges szekrény eladó. Holovitzné, Csapó-utca 41. 635

Teljesen új, komplett hálószobabutor eladó. Homokkert-utca 3. 558

Eladó Halápon 15 kat. hold föld. Értekezni dr. Borbély ügyvédnél, Sas-utca. 516

Darabos-utca 16. sz. ház beköltözhető lakással, vagyonmegosztás miatt eladó. 443

Czeizing-telep 43. számú ház Halápon 2 hold föld eladó. Értekezni Hungyadi-utca 15. szám. 638

VEGYES

Női kalapok átfarmálása 3 nap alatt készül: Kohn Helénnél, Piac 79. szám. 639

Kiadó tiszta szoba üresen, vagy butorozva, rendelőnek is: Simonffy II. szám. 640

Német, francia nyelv, zongora tanítás: Hüvelyes utca 1, Kollégium mögött. 641

Női és gyermekruhavarrást házál is vállalom. Cim: Roboz, Szent Anna-utca 5. 259

Szőnyegszövő iskolában eredeti minták, fonalak, felvétel stb. legfinomabb minőségben olcsón kaphatók. Szőnyegkészítést, tanítást vállalom. Dr. Horváthné, Deák Ferenc-utca 9. 535

László András, Csillag-utca 24. Elvállal mindennemű kőműves, ácsmunkát, kedvező áráért. 467

Hegedűtanítást olcsón vállalom jól gyakorlott egyetemi hallgató. Cim Egyetértésnél. 615

Tollért mindenkinél többet fizetek Fischer Ferenc, Bethlen-u. 54. 614

Intelligensebb nőket szövésben kiképez a Mansz központi szövője. Jelentkezés Kossuth 30. 613

Sorstól üldözött urinő kéri gazdag urat, segítsen őcska kabát, ruháival fiam részére. Levelet „Szerencsétlen” jelígre Egyetértés kiadóháza. 611

Angol órákat, angol szórakoztatást ad világiártas, Erdélyből most menekült volt amerikai főhadnagy. „Ex-Lieutenant” jelígre Függelennél Ujság kiadóháza. 632

Sphinx jelígre levél ment Függelennél ujság kiadóháza. 631

Hegedűórákat olcsón vállalom. Megkereséseket „Pedagógus” jelígre Egyetértéshez kérek. 579

Akar álláshoz jutni? Tanuljon gyorsírást. Csekély háromszáz ezer koronáért perfekt vitairóvá képezem néhány hét alatt. Révész, Csillag-utca 87. Délután 6-tól. 634

Elfogadom jelíge, levelei idegessé tesznek. Ajánlat felíg elfogadva, hol találkozunk. S. 610

Olasz nyelvtanfolyamra jelentkezni egyetemi könyvtárban, Simonffy-u. 2b. II. em. 601

Évike! Köszönöm, szolgálataira nem reflektálok. Elegen „ellenfigyelik” őket. Igen, a bécsi szadistákat, kik félholtra vert gyerekek vergődéseiben gyönyörködtek, leleplezték. Hazai ikertestvéreiket annak idején én lepleztem le. Az „Exmoziifin”. 610

Évike! Köszönöm, szolgálataira nem reflektálok. Elegen „ellenfigyelik” őket. Igen, a bécsi szadistákat, kik félholtra vert gyerekek vergődéseiben gyönyörködtek, leleplezték. Hazai ikertestvéreiket annak idején én lepleztem le. Az „Exmoziifin”. 610

Évike! Köszönöm, szolgálataira nem reflektálok. Elegen „ellenfigyelik” őket. Igen, a bécsi szadistákat, kik félholtra vert gyerekek vergődéseiben gyönyörködtek, leleplezték. Hazai ikertestvéreiket annak idején én lepleztem le. Az „Exmoziifin”. 610

Évike! Köszönöm, szolgálataira nem reflektálok. Elegen „ellenfigyelik” őket. Igen, a bécsi szadistákat, kik félholtra vert gyerekek vergődéseiben gyönyörködtek, leleplezték. Hazai ikertestvéreiket annak idején én lepleztem le. Az „Exmoziifin”. 610

Évike! Köszönöm, szolgálataira nem reflektálok. Elegen „ellenfigyelik” őket. Igen, a bécsi szadistákat, kik félholtra vert gyerekek vergődéseiben gyönyörködtek, leleplezték. Hazai ikertestvéreiket annak idején én lepleztem le. Az „Exmoziifin”. 610

Évike! Köszönöm, szolgálataira nem reflektálok. Elegen „ellenfigyelik” őket. Igen, a bécsi szadistákat, kik félholtra vert gyerekek vergődéseiben gyönyörködtek, leleplezték. Hazai ikertestvéreiket annak idején én lepleztem le. Az „Exmoziifin”. 610

Évike! Köszönöm, szolgálataira nem reflektálok. Elegen „ellenfigyelik” őket. Igen, a bécsi szadistákat, kik félholtra vert gyerekek vergődéseiben gyönyörködtek, leleplezték. Hazai ikertestvéreiket annak idején én lepleztem le. Az „Exmoziifin”. 610

Évike! Köszönöm, szolgálataira nem reflektálok. Elegen „ellenfigyelik” őket. Igen, a bécsi szadistákat, kik félholtra vert gyerekek vergődéseiben gyönyörködtek, leleplezték. Hazai ikertestvéreiket annak idején én lepleztem le. Az „Exmoziifin”. 610

Évike! Köszönöm, szolgálataira nem reflektálok. Elegen „ellenfigyelik” őket. Igen, a bécsi szadistákat, kik félholtra vert gyerekek vergődéseiben gyönyörködtek, leleplezték. Hazai ikertestvéreiket annak idején én lepleztem le. Az „Exmoziifin”. 610

Évike! Köszönöm, szolgálataira nem reflektálok. Elegen „ellenfigyelik” őket. Igen, a bécsi szadistákat, kik félholtra vert gyerekek vergődéseiben gyönyörködtek, leleplezték. Hazai ikertestvéreiket annak idején én lepleztem le. Az „Exmoziifin”. 610

Évike! Köszönöm, szolgálataira nem reflektálok. Elegen „ellenfigyelik” őket. Igen, a bécsi szadistákat, kik félholtra vert gyerekek vergődéseiben gyönyörködtek, leleplezték. Hazai ikertestvéreiket annak idején én lepleztem le. Az „Exmoziifin”. 610

Évike! Köszönöm, szolgálataira nem reflektálok. Elegen „ellenfigyelik” őket. Igen, a bécsi szadistákat, kik félholtra vert gyerekek vergődéseiben gyönyörködtek, leleplezték. Hazai ikertestvéreiket annak idején én lepleztem le. Az „Exmoziifin”. 610

Évike! Köszönöm, szolgálataira nem reflektálok. Elegen „ellenfigyelik” őket. Igen, a bécsi szadistákat, kik félholtra vert gyerekek vergődéseiben gyönyörködtek, leleplezték. Hazai ikertestvéreiket annak idején én lepleztem le. Az „Exmoziifin”. 610

Évike! Köszönöm, szolgálataira nem reflektálok. Elegen „ellenfigyelik” őket. Igen, a bécsi szadistákat, kik félholtra vert gyerekek vergődéseiben gyönyörködtek, leleplezték. Hazai ikertestvéreiket annak idején én lepleztem le. Az „Exmoziifin”. 610

ARANYAT, ezüstöt, briliánsat, hamis fogat legmagasabb árában vesezek. STEINER MIHÁLY Hatvan-u. 2. I-10-és.

Lapkihordókat elvesz a kiadóhivatal!

Valódi Jaeger alsóruhák Kardos Lászlónál.

Szereti az egészséget?

Használdon csak

ALTESSE

szivarkapapirt és kávétyt

MEGBIZHATÓ

KIFUTÓT

AZONNALALKALMAZ

LAPUNK KIADÓHIVATALA

VARGA-UTCA 5.

Középiskolát végzett fiú

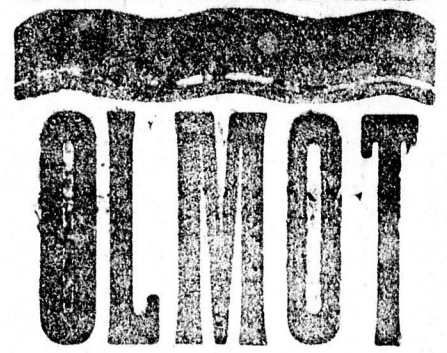
tanulónak

lapunk nyomdájában felvétetik.

Varga-utca 5. szám.

Elsőrendű kárpitos

Szabó József Varga-utca 1., Szent Anna utca sarok. KÉSZ HENCSEK RAKTÁRON.

bármily mennyiségben vesz lapunk nyomdája, Varga-utca 5.

POLOSKA és SVÁBBOGÁR

irtószér, garantált

minőségű.

Hatóságilag szabadalmazva, nagyon olcsón kapható

STERN

festékkészletében, Bikával szemben (Saját érdekében mindenki győződjön meg róla)